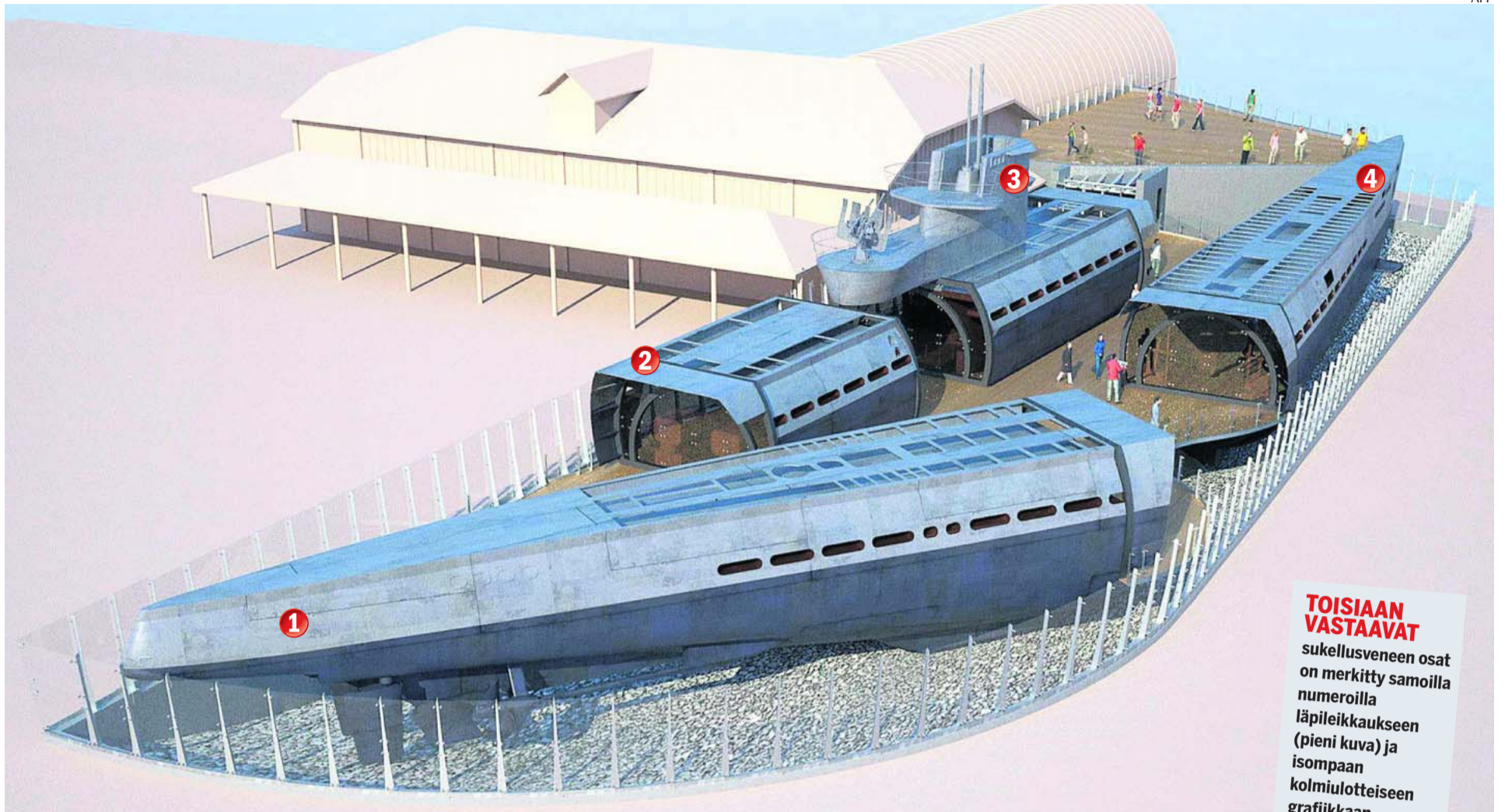
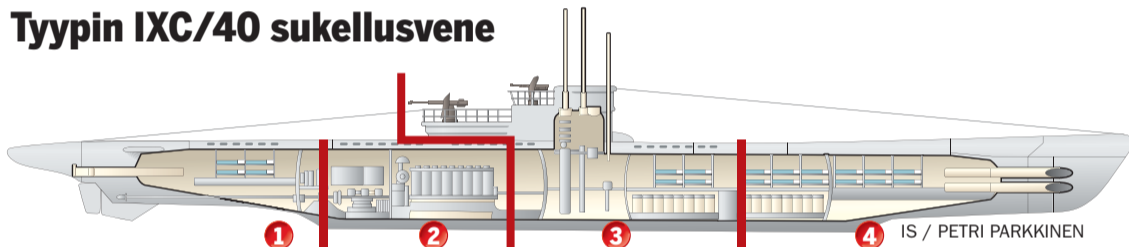

AFP

TOISIAAN VASTAAVAT sukellusveneen osat on merkitty samoilla numeroilla läpileikkaukseen (pieni kuva) ja isompaan kolmiulotteiseen grafiikkaan.

Tyyppin IXC/40 sukellusvene

Käyttöönottovuosi: 1942	Maksimi toimintasäde: 8 150 merimailia (15 100 km)
Miehistö: 4 upseeria ja 44 miestä	Maksimisukellussyvyys: 200 m
Pituus: 76,8 m	Moottorit: 2 x 4 400 hv diesel ja 2 x 1 000 hv sähkö
Leveys: 6,9 m	Torpedoputket: 4 edessä, 2 takana (22 torpedoa)
Nopeus: 18,3 solmua (7,3 sukeltaessa)	Aseistus: 2 x 20 mm ja 1 x 37 mm

U-534 jäi ilman upotuksia

- ▶ U-534 otettiin käyttöön joulukuussa 1942.
- ▶ Kesään 1943 saakka sukellusvene oli koulutuskäytössä Itämerellä.
- ▶ Toukokuussa 1944 siirto säähavaintoveneeksi Grönlannin eteläpuolelle.
- ▶ Elokuussa 1944 vene sai Ranskassa snorkkelin, jonka avulla se kykeni käyttämään

- dieselmoottoreitaan veden alla.
- ▶ Siirtomatalla Ranskasta Saksaan U-534 ampui alas englantilaisen Wellington-pommituskoneen.
- ▶ 3. toukokuuta 1945 komennus merelle Flensburgista. Matka jäi U-534:n viimeiseksi.
- ▶ Sotaretkillään U-534 ei upottanut tai vaurioittanut yhtään liittoutuneiden alusta.

Harmaan suden uusi pesä

▶ Sukellusvene U-534 avataan pian yleisölle uudessa näyttelytilassa Liverpoolissa.

JOUKO JUONALA

Britannian rannikkovartioston raskas Liberator-partiolenkone lentää 300 metrin korkeudessa Kattegatin yllä. Koneen tunnus on G niin kuin George.

Kello on noin puoli kaksi iltapäivällä toukokuun viidentenä päivänä 1945 – vain muutama päivä ennen toisen maailmansodan päättymistä.

Tutkamaali! Etäisyys seitsemän kilometriä.

Pian ohjaaja **John Nicol** ja hänen miehistönsä näkevät kohteen: kolme saksalaista sukellusvenettä pinta-ajossa.

Toinen Liberator ehtii hyökätä ensin harmaiden susien kimpuun. Sukellusveneidän ilmatorjuntatykit osuvat kuitenkin sen siipeen, ja kone syöksyy mereen.

Sitten on Georgen vuoro. Kaksi

etummaista venettä on jo sukeltamassa, joten Nicol valitsee maaliksi v-muodostelman takimmaisena veneen.

Kapteeniluutnantti **Herbert Nollau**n komentama U-534 on ilmeisesti jo saanut sukellusvenelaivaston esikunnasta antautumiskäskyn. Nollau kuitenkin kieltäytyy nostamasta valkoista lippua.

George lähestyy U-534:ää. Liberatorin keulassa makaava pommittaja **Neville Baker** pudottaa kuitenkin ensimmäiset kuusi pommia yli maalin.

Toista hyökkäystä varten Baker säätää tähtäimen uudelleen.

– Tein vielä pienen korjauksen tähtäimeen ja pudotin neljä viritettyä pommia. Pidätin henkeäni, kunnes taka-ampuja huusi yhden pommeista osuneen veneen kannelle ja kierineen veteen

ennen räjähtämistään, Baker muisteli sodan jälkeen.

Valtava räjähdys, ja U-534 uppoo perä edellä. Kolme merisotilasta veneen 52-jäsenisestä miehistöstä saa surmansa. Muut pelastautuvat läheiselle majakkalaivalle.

U-534:N TARINA ei kuitenkaan ollut ohi. Tanskalainen kalastaja löysi hylyn 1986, ja hollantilainen yhtiö nosti sen pintaan 1993. Noston rahoittanut tanskalaismiljonääri **Karsten Ree** toivoi löytävänsä U-534:stä natsien kultaarteita, mutta huhut kultahar-

koista osoittautuivat perättömiksi.

Sen sijaan sukellusveneestä löytyi 100 pulloa viiniä, muutama pullo snapsia ja 144 kondomia. Se poikkesi tavallisesta!

– Alkoholia ei koskaan suvaittu sukellusveneissä, emmekä tuolloin juuri olleet kuulleetkaan kondomeista, kertoi U-534:n ensimmäinen upseeri **William Brinkmann** paljon myöhemmin.

Brinkmann ei ollut mukana U-534:n viimeisellä matkalla.

– Luulisin, että miehistö oli aikeissa antautua Oslossa ja halusi pitää hauskaa vielä viimei-

sen kerran, hän arveli.

Ruosteinen vene siirrettiin merimuseon pihamaalle Birkenheadiin, lähelle Liverpoolia. Siellä se ehti olla näytteillä runsaat 10 vuotta, museon sulkemiseen saakka. Merseytravel-lauttayhtiö on nyt ostanut U-534:n. Venettä paloitellaan parhaillaan neljään osaan ja siirretään Woodsiden lauttasataman edustalle rakennettavaan näyttelytilaan. U-534 avautuu yleisölle ennen kesää.

Lähteet: *Kremm's World Military Interest Website*, *uboat.net*, *Wikipedia*

Vain yksi vessa yli 50:lle

▶ – Ahdasta, mutta hyvin toverillista, vastaa 85-vuotias **Karl Hans Demmer** kysymykseen palveluksesta U-534:llä.

Demmer oli U-534:n insinööriupseeri. IS tavoitti hänet vanhainkodista Bad Birnbachista, Baijerista.

– Siellä oli vain yksi wc 56 miehelle. Tästä asiasta Buchheim ei kertonut mitään, Demmer naurahtaa puhelimessa.

Lothar-Günther Buchheim oli

sotakirjeenvaihtaja, jonka romaanin perusteella tehtiin sukellusvenesodasta kertova elokuva *Das Boot*.

– Pesuvettä ei myöskään juuri ollut. Monet eivät peseytyneet ollenkaan ja antoivat partansa kasvaa, Demmer jatkaa.

Kun U-534 lähti viimeiselle matkalleen toukokuussa 1945, makasi Demmer saksalaisessa sairaalassa keuhkotulehduksen vuoksi. Sodan jälkeen

Demmer rakensi Saksan talousihmettä BMW:n ja Siemensin palveluksessa.

Demmer ei tiedä, onko veneen miehistöstä enää ketään muuta elossa kuin hän.

– Minulla ei ole pitkään aikaan enää ollut yhteyttä kehenkään.

Demmer kävi mielellään katso-massa vanhaa venettä Britannianssa, mutta ei usko enää jaksavansa lähteä sinne asti.